

چاپی حه و ته م

قه لای

مندالی منندی إقرأ الثقافی

www.igra.ahlamontada.com

ئاماده کردنی: هیوا عه بدور پر محمان

قه لای مندالی مسو لمان

پایه کانی ئایینی ئیسلام - بانگ - دهستنوێژ - فێربوونی
نوێژ ههنگاو به ههنگاو - سوننه تهکانی پیغه مبهری ئازیزمان
- مانا و تهفسیری ناوه پیرۆزهکانی خودای گهوره.

ناماده کردنی: هیوا عهبدو پره حمان

ناوهندی روژنبیری ئه‌دیبان

په‌روه‌ری گشتی: ئارامی مەلا مەسەود

ئاڤونیشانی: هەڵمەتی / شەقامی ئیبراھیم باشا / فۆلەکی گۆزەکان / نزۆکە ناوهندی پۆلەهلەلێ کۆچان

په‌روه‌ندی: 07501696369 - 07731974646 - 07501590032 - 07701974656

Email: bookadiban@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/eadiban/>

ئاو‌نیشان: قەلای مندالی سولمان.

ئاماده‌کردنی: هه‌را عبدا‌لرحمن.

بابەت: په‌روه‌رده‌ی ئیسلامی.

په‌خشانگه‌: ناوهندی روژنبیری ئه‌دیبان.

سالی چاپ: ٢٠١٩ میلادی چاپی چوارەم.

تێبینی: له‌ کاتی نووسینه‌وه‌ی تیکسته‌ عه‌ره‌بیه‌کان به‌ وشه‌ی کوردی له‌ بری (ه) شه‌ده‌ده‌ی عه‌ره‌بی پیته‌ کوردیه‌ که‌مان کردوو‌ه به‌ دوو پیت بۆ ئه‌وه‌ی به‌ دروستی به‌خۆنێرتنه‌وه‌، بۆ نمونه‌:

﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾ (بیسمی لاه).

هه‌روه‌ها که‌سه‌ری پیتی عه‌ره‌بی (س) له‌ کوردیه‌ که‌دا کردوو‌مانه‌ به‌ (ی)، فه‌تحه‌ (ک) کراوه‌ به‌ (ه) بزۆینی کورت، ضمه‌ (ه) کراوه‌ به‌ (واو) له‌به‌ر ئه‌وه‌ی له‌ کوردیدا جێگه‌وه‌ی ئه‌مانه‌مان نییه‌.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾

پیشگی:

سهرهتا به ناوی خودای گه وره و میهره بان و سوپاس بۆ خودای گه وره که یارمه تیداین له ته و اوکردنی ئەم نامیلکه یه دا، که له سنی بهش پیکهاتوو، بهشی یه که میان تاییه ته به فیرکردنی دهستنوێژ و نوێژ به وینه وه، بهشی دووهم هه ندیک له سوننه ته کانی پیغه مبهری خوشه و یستماني ﴿له خوگر تو وه، که هه و لدر او ه کوکرا ویه ک بیت له و سوننه تانه ی که پوژانه دووباره ده بنه وه و له ژيانی پوژانه ماندا زور به کاریان ده هینین، بهشی سییه میش بریتییه له نه وه و نو ناو له ناوه پیروژه کانی خوی گه وره و میهره بان و مانا کانی شیان.

لیره دا جیی خویه تی که سوپاسی مامۆستای به ریز ﴿د. عوسمان محهمه د غه ریب﴾ بکه م که ئه رکیان کیشا و پیداچوو وه و به تیبینیه کانی کاره که ی دهوله مه ند کرد، هه روه ها سوپاسی مامۆستای به ریز ﴿د. محهمه د عه بدوللا﴾ ش ده کم که ئه ویش پیداچوو نه وه یه کی بۆ ئه نجام دا، ﴿مامۆستا مه لامه حمود گه لالی﴾ که پیداچوو نه وه ی کرد.

به ئومیدی ئه وه ی ئەم هه لسو که وتانه ره نگدانه وه ی هه بیته له ژيانی مندالانی خوشه و یستدا و ببینه هوی ئه وه ی که له ژياناندا پیغه مبهری خوشه و یست ﴿بکه نه پیشه نگ و پیشه وای خو یان و سه رجه م هه لو یسته نا وازه کانی ئه و سه روه ره له ژياناندا ره نگداته وه، تاکو ئه وانیش که ئومیدی داهاتوومانن؛ بینه جیی متمانه و ئاواتی دایکان و باوکانیان، هه روه ها له دوا پوژیشدا بینه که سیکی خزمه تگوزار و دلسۆز و داهاتوویه کی گه ش و پو شن بن بۆ نه ته وه که مان.

له کو تاییدا داوا کارم له خوی گه وره یارمه تیمان بدات و پشت و په نامان بیت و به رده و امیمان یی ببه خشیته.

بهشی یه کهم

نایینی ئیسلام:

کاتیک خوای گه وره زهوی دروستکرد و مروقیشی هینایه سهر زهوی، ههر لهو کاته وه نایین بووه پئویستییهکی مروق و خوای گه وره به هوی پیغه مبه ره کانیه وه ئه م نایینه ی بۆ مروقه کان ره وانه کرد؛ له بهر ئه وهی به تاک و ته نهایی خوای گه وره بپهرستن.

شهریعت و نایینی ئیسلامیش کۆتا نایینی ئاسمانیه و وهکو دوایین بهرنامه خوای گه وره به کۆتا پیغه مبه ردا **مه مه د** ناردی بۆ هه موو جیهانیان، که خه لکی بانگ ده کرد بۆ خیر و چاکه و بپرواهیتان و پهرستنی خوای گه وره ی تاک و ته نهها و بیهاوتا و بپروابوون به فریشته کان و کتیبه ئاسمانیه کان و **پیغه مبه ران** و پوژی دواپی و بپروابوون به قهزا و قه ده ر.

هه روه ها نایینی ئیسلام خه لکی بانگ ده کات بۆ سیفاته کانی لیبوورده یی و سینه فراوانی و یارمه تیدان و هاوکاریکردنی کهسانی تر و جیهه جیکردنی هه موو ئا کار و ره وشته جوانه کان.

نایینی ئیسلام پینچ پایه ی هه یه، ئه وانیش بریتین له:

۱. شایه تومان:

پایه ی یه که مه بۆ چوونه ناو نایینی ئیسلام و بریتیه له وتنی:

﴿أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ﴾

(ئه شهه دو ئه لا ئیلا هه ئیلا له لّاه، وه نه شهه دو نه نه

موحه مه ده ن ره سولو لّاه).

واته: شایه تی ده ده م که هه یچ په رستراویک نییه شایانی په رستن بیت

جگه له ﴿اللَّهِ﴾ و موحه مه ده ش نیردراو و پیغه مبه ری خودایه.

۲. نوڙ:

بريتيه له ڪوله ڪهي ٿاين و له پڙيڪدا پينچ نوڙي فهرز هيه
(به ياني و نيوه پڙ و عسر و ٿواره و خوتنان)، ڪه له دواتر دا باسي
پڪاهه ته ڪاني ده ڪهين. ﴿باشتره له ته مهني ۷ ساليه وه مندانان فيري
نوڙ بڪرين، ٽاڪو ڪه گهره بوون بزائن و فير بوون نوڙ بڪن﴾.

۳. زهڪاتي ماڻ و سامان:

ٿه ویش ڪاتيڪ ده بيت ڪه بڙيڪ پارهي ديار يڪراو، يان ٿه و شتانه ي
ڪه زهڪاتي لي ده ڪه ویت، ڪه بگاته سنووريڪي ديار يڪراو و ڪات و
ماوهيه ڪي ديار يڪراوي به سهر دا بڙوات؛ ٿه و ده بيت ههريه ڪه يان به
پڙي پٿوهري خوي زهڪاتي لي بدریت.

۴. پڙووي مانگي رهمه زان:

ٿه ویش بريتيه له به پڙوويوون، واته خوبه دوورگرتن له هه موو
جوره خواردن و خوار دنه وهيه ڪ، ڪه له ساليڪدا يه ڪ مانگي ديار يڪراوه
و فهرزه له سهرمان به پڙوويين.

۵. حه جي ماني خودا ﴿ڪه عبه ي پيروز﴾:

ٿه ویش له سهر ڪه سيڪ فهرزه ڪه موسولمان و عاقل و ڙير و بالغ
بيت و بڙي پارهي پٿويستي هه بيت بق جتبه جيڪر دني ٿه و ٿه رڪه
پيروزه، له سهره تاي مانگي ﴿ذي الحجة﴾ دا ڪاتي جتبه جيڪر دنيه تي.

چۆنیەتی بانگدان

بانگدان: بریتییه له بانگکردن بۆ هاتنی کاتی نوێژه فه پژهکان، که له پوژیکدا پینج جار بانگ دهدریت. بۆ کاتی بانگدان ئهو کهسهی بانگ دهبات پوو به قیبله دهووستیت و دهلیت:

الله أكبر الله أكبر	الله أكبر الله أكبر
أشهد أن لا إله إلا الله	أشهد أن لا إله إلا الله
أشهد أن محمدًا رسول الله	أشهد أن محمدًا رسول الله
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
الله أكبر الله أكبر	
لا إله إلا الله	

تییینی: به لام له کاتی بانگی به یانیدا دواى وتنی: ﴿حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ﴾ دوو جار دهلیت: ﴿الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ﴾ پاشان بانگه که تهواو دهکات.

چُونيه تی وه لَامدانه وهی بانگ

بانگیبڑ چی وت وکونو نهو دِیلِیتِیه وه، تهنه نهو کاته ی که ده لیت:

﴿حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ﴾
﴿حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ﴾

تو لهو کاته دا ده لیت:

﴿لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾

دوعای دوا ی بانگ

هر کاتیک بانگیبڑ له بانگه که ی ته وایوو، سوننه ته نهو دوعایه بخونین:

﴿اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ التَّامَّةُ وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ
آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا
الَّذِي وَعَدْتَهُ﴾.

نه لاهوممه ره بیه هانیهی ده عودتی تتاممه ه،
وه حصه لاتیلقائیمه ه، ناتی موحه ممه دنیلوه سیله ته
وه لفه ضیله ه، وه بعثه مه قامه ن مه حموده نیله نای وه عودته ه.

باسی دهستنوئژ گرتن

ئەو مەرجانەى كە دەبیت لە دەستنوئژدا ھەبیت:

۱. نییە تەینان:

كە پێویستە نییەتى ھەبیت كە دەیەویت دەستنوئژ بشۆریت، ھەروەھا سوننەتە پیش دەستنوئژ شوشتن بڵین:

﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾ (بیسمی لاھ) واتە: بە ناوی خودا.

۲. شۆردنی پووختار (دەم و چاوا):

لە سەرەتادا بە جوانی دەستەكانمان بە ئاو و سابوون دەشۆرین و پاشان ئاو لە دەم و لووتمان وەردەدەین و دواتر دەم و چاومان دەشۆرین ﴿لە بەشى سەرەوێ ناوچاوانەو لەو شوینەو كە مووھكانى قژى تیندا پووواو، تاكو كۆتایى چەناگە و تەواوبوونى پووختار، ھەروەھا لە نێوان ھەردوو گۆنچەكان لە نەرمایى بەردەم گۆنچەكەو بە نەرمایى گۆنچەكەى تر﴾ (سوننەتە جار دووبارەى بكەینەو).

۳. ھەردوو دەست و قۆلەكانمان تاكو پشتى ئانیشكانمان دەشۆرین ﴿جار سوننەتە﴾، سەرەتا قۆلى لای راستمان دەشۆرین، پاشان قۆلى لای چەپمان.

۴. سەرمان ﴿بەشى پیشەوێ بەرەو دواو﴾ تەرى دەكەین و دەستى پێدەھێنین. پاشان دەستى تەرى دەھێنین بە گۆنچەكانماندا و پاكی دەكەینەو.

۵. ھەردوو قاچەكانمان تاكو قۆلە پێتەكانمان دەشۆرین، سەرەتا قاچى راستمان دەشۆرین پاشان قاچى چەپمان.

۶. ریزبەندیكردن لەو خالانەى پیشوودا، واتە دەبیت خالى یەكەم ئەنجام بدەین، پاشان دووھەم و بەو شیوہیەو تا دواى.

* خالێكى گرنگ ھەبە كە نابیت لە گاتى دەستنوئژگرتندا ئاوى زۆر بەكاربھێنین، چونكە كارێكى باش نییە و زیادەپۆیكردنە.

پوونگردنه وهی شیوازی شۆردنی دهستنوێژ به وینه

سهرهتا پێوسته پێش
دهستنوێژ بلیین:

﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾

﴿بیسمی لاه﴾

واته: به ناوی خودا.

۲. ئاو له دههمان

وهردههین.

﴿۳جار سوننهته﴾

۱. له سهرهتادا دهبیته نییهتی

ئهوهمان ههبیته که دهمانهویت

دهستنوێژ بشۆرین، دهبیته

دهستهکانمان به جوانی

بشۆرین.

۴. شۆردنی رووخسار (دەم و چاو)
 لە بەشی سەرەوەی ناوچاوانەوه لەو
 شوێنەوه کە مووەکانی قژی تێدا روواوه،
 تاكو كۆتایی چەناگە و تەواوبوونی
 رووخسار، ھەرۆھا لە نێوان ھەردوو
 گۆچکەکان لە نەرمایی بەردەم گۆییەکەوه
 بۆ نەرمایی گۆییەکە ی تر.
 «سوێننەتە ۳جار دووبارە ی بکەینەوه».

۳. ئاو لە لووتمان
 وەردەدەین و پاک ی
 دەکەینەوه.
 «۳جار سوێننەتە»

۶. دەستی چەپمان تاكو
 پشتی ئانیشکمان دەشۆرین.
 «۳جار سوێننەتە»

۵. دەستی راستمان تاكو
 پشتی ئانیشکمان دەشۆرین
 «۳جار سوێننەتە»

۸. له دواى نهوې دهستی
تهرمان هینا به سر سرماندا
راسته وخو گوینه کانمان به
دهسته کانمان پاک دهکینه وه.

۷. سرمان (به شی
پیشه وې بهرو دواوه)
دهستی تېرى پیداده هینین.

۱۰. قاچى چه پمان تاكو
قوله پینه کانمان ده شورین
و نیوانی په نجه کانی قاچ به
جوانی ده شورین.

(۳ جار سونه ته)

۹. قاچى راستمان تاكو
قوله پینه کانمان ده شورین
و نیوانی په نجه کانی قاچ به
جوانی ده شورین.

(۳ جار سونه ته)

دوعای دواى دهستنويز شۆردن

سوننه ته نه دواى دهستنويزگرتن بليين:

﴿أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ
أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ
وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ
أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ﴾.

بشېهو بهلا سلاهه سلاهو وه بهلېهو بهله موخهسه ده غېسو هو وه
دهسو هو. بهلاهومه جعېنى مېسه زوايې وه جعېنى مېسه موده طعه هيرين.
سوحده كه بهلاهومه وه سحه مېكه بهلېهو بهلا سلاهه سلاه
نهسته غفېروكه وه نه توبونيلهيك.

وانه شايه تې ددهم كه هيچ پرستراويك نيبه جگه له ټاك و
ته نها و بى هاوبه شه و شايه تې ددهم كه محمه بهنده و نيردراو
و پيامه پنه رى نه وه، خودايه بمگيريت له و كه سانه ي بهرده وام
ته وبه كارن و بمگيريت له و كه سانه ي بهرده وام خويان پاك راده گرن،
پاكى و بى عېبى و ناته واوى و سوپاس بو تويه خودايه، شايه تې
ددهم كه هيچ پرستراويك نيبه جگه له تو، داواى ليخوشبوونت
ليده كه م و دهگه ريمه وه بو لاي تو.

« پېغه مېرى خوشه ويستان ښه دغه رمونته:

هر كه سيك دهستنويزى ته واو بشوړيت و نه م سوننه ته بليت هر
مه شت دهركاگه ي بهه شتى بو دهكرېته وه، له كاميانه وه نارو زو و
بكات دهچېته ناوى.

نه و شانه‌ی که ده‌ست‌نو‌یژ ده‌شکین و ده‌ست‌نو‌یژ به‌تال ده‌که‌نه‌وه

۱. ده‌رچوونی هه‌ر شتیک له‌ پاش و پیشی مروف.
۲. نو‌ست‌نیک‌ی قوول که به‌ ته‌واوه‌تی بیت و خه‌وی لیبه‌که‌و‌یت، یان له‌ه‌وشی خ‌وی بچ‌یت.
۳. ده‌رچوونی خو‌ین‌یک‌ی زور.
۴. باش نه‌ش‌وردنی نه‌ندامه‌کان.
۵. ریزبه‌ندی نه‌کردن و یه‌ک له‌ دوا‌ی یه‌ک نه‌بوونی نه‌ندامه‌کان
﴿واته ده‌بیت یه‌که‌مجار ده‌موچاو بش‌ورد‌ریت، پاشان ده‌سته‌کان،
...ه‌ند﴾.
۶. به‌ریه‌که‌ه‌وتنی پیستی پیاو و ژنی نامه‌هره‌م.

حیکمه‌ته‌کانی ده‌ست‌نو‌یژ

۱. ده‌ست‌نو‌یژ ده‌بیته‌ ه‌وی ن‌زیک‌بو‌نه‌وه‌ی مرو‌فی موس‌ولمان له‌ خ‌وای گه‌وره‌وه‌.
۲. ده‌ست‌نو‌یژ ده‌بیته‌ ه‌وی نه‌وه‌ی که به‌رده‌وام پا‌کو‌خ‌او‌ین و گورجو‌گ‌ول و چالاک بین.
۳. ده‌ست‌نو‌یژ ده‌بیته‌ ه‌وی پا‌کو‌بو‌نه‌وه‌مان له‌ هه‌له‌کان‌مان، له‌به‌ر نه‌وه‌ی خ‌وای گه‌وره‌ که‌سانی پا‌ک و خ‌او‌ینی خو‌ش‌ده‌و‌یت.
۴. ده‌ست‌نو‌یژ وامان ل‌نده‌کات که ج‌یا‌وا‌زی‌بین له‌ که‌سانی تر له‌به‌ر نه‌وه‌ی به‌رده‌وام خ‌و‌مان به‌ پا‌کو‌ خ‌او‌ینی را‌ده‌گر‌ین.

قامه تکردن بو نویژی جه مامهت

قامه تکردن:

بریتییه له ئاگادارکردنه وهی نویژخوینان بو دهستپیکردنی نویژ،
له کاتی نویژی به کومه لدا قامهت دهکریه. ئه وه که سهی قامهت
دهکات دهلیت:

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

فیر بوونی نوێژ

لهو مهرجانهی که پیوسته له نوێژ شهیت

۱. کاتی نوێژکه هاتیت.

۲. ڕووکردنه قیبله: ﴿واته ڕووکردنه که عه‌بی پیروژ﴾، لهو کاته‌دا که نوێژکه ده‌خوینیت.

۳. خۆداپۆشین: بۆ پیاوان پۆشاک‌ی پنیوستی له‌به‌ردا بیت و عه‌وره‌تی داپۆشیبیت ﴿که نینانی ناوکی تاکو نه‌ژنوی ده‌گریته‌وه﴾، بۆ ئافره‌تانیش هه‌موو جه‌سته‌ی داپۆشرا‌بیت، جگه‌ له‌ ده‌م و چاو و ده‌سته‌کانی تاکو مه‌چه‌کی، مه‌رجی پۆشاکه‌که ئه‌وه‌یه ته‌سک و ته‌نک نه‌بیت که پینست و شیوه‌ی جه‌سته‌ی ده‌ربکه‌ویت.

۴. پاک‌خوا‌وینی و پاکیه‌تی له‌بی ده‌ست‌نوێژی: ده‌بیت جه‌سته و دل و پۆشاک و ئه‌و شوین و جیگه‌یه‌ش که نوێژی تیندا ده‌گریت پاک‌خوا‌وین بیت.

بو باسکردنی پایه‌کانی نویژ وابه وینه روونیان ده‌که‌ینه‌وه

۱. نییه‌ته‌نیان به دل نییه‌ته‌نیان بو ئه و نویژه‌ی ده‌مانه‌ویتی ئه‌نجامی
 بده‌ین بو نموونه‌ بلیین: نییه‌تمه‌ نویژی ئه‌م نیوه‌رویه‌ ئه‌نجام ده‌دم،
 پاشان ده‌بیت روو به قبیله‌ بووه‌ستین و ده‌سته‌کانمان تا‌کو ئاستی
 گو‌یچه‌کانمان به‌رز ده‌که‌ینه‌وه و ده‌لین:

﴿اللهُ أَكْبَرُ﴾. نه‌لاهو نه‌که‌ر.

* هه‌روه‌ما سوخته‌ته‌ دوای وتنی ﴿نه‌لاهو
 نه‌که‌ر﴾ی ده‌سته‌بیکردنی نویژ ئه‌م دو‌عایه

﴿اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا

وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾.

(نه‌لاهو نه‌که‌ر و که‌بیره‌ن و ملحه‌مدو‌لیلاهی

که‌ثیره‌ن و سه‌بحانه‌لاهی بو‌کره‌ته‌ن

و نه‌اصیلان).

و ته. به‌گه‌وره‌یی ده‌لیم خودا گه‌وره‌تره‌ له هه‌موو شتی‌ک و سو‌پاس
 و ستایشی‌کی زور بو خودا و پاکی و بی‌گه‌ردی بو خودا له به‌یان‌ییان
 و ئیواراندا.

۲. وهستان به پیوه و دهستی راست دهخینه سر دهستی چهپمان
و سهیری شوینی سوجهکه مان دهکین و سووردهتی **الفاتحه**
دهخوینین، ههروههاله دواي سووردهتی **الفاتحه** : یهکیک له
سووردهته کورتهکان، یان چهند ئایهتیک له قورئانی پیروز دهخوینین
«تهنهاله رکاعهتی یهکه م و دوودمدا له دواي سووردهتی فاتحه چهند
ئایهتیک له قورئانی پیروز دهخوینیت»

۲
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤ أَهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

• نه عودو بیلاهی مینه شه یطانی ردهجیه

« بیسمی لاهی ردهحمانی ردهحیم : نه لحه مدویلاهی ره بیل
عالمین : نه ردهحمانی ردهحیم : مانیکی یهومی دین : نییکه
نه عبودو وه نییاکه نهسته عین : بیهدینه حصیراطه لموسته قیم :
حصیراطه للهزینه نه نهعمته عه یهیم غه یریل مه غضوبی عه یهیم
وله ضضالیین ⑦ » **نامین.**

۳

۳. دواى خويندنى سووره تى فاتحه و ئو
چەند ئايەتەى خويندمان دەلىين:

«اللَّهُ أَكْبَرُ»

«ئەلاھو ئەكبەر»

۴

۴. دواتر دەچىنە پىكوع و دەستەكانمان
لەسەر ئەژنۆكانمان دادەنئىين و دەلىين:

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ»

«سۇبھانە رەببىيە عەزىم وەبىحەمدىيە»

«۳ جار سوننەت»

۵. **وتە** پاکی و بن کەم و کورتى و گەورەى بۆ
پەرورەدگارى مەزئەمە و سوپاسگوزارى خودای
گەورەم.

5. له وکوع هه لدهستینه وه تاکو پشتمان ریک ده بیته وه
و ریک ده وه ستین و ده لین:

﴿سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ﴾

«سه میعه لاهو یسه جه نبده هو ره سه و ده که جه سه»

وته: خودا گو بیستی ته و که سه یه که سو پاسی ده کات و
پهروه ردگارمان! هه موو سو پاس و ستایشیک هه ربو
تویه.

6. سه کهر ته لاهو ته کهر ده لین و ده چینه سو جده، یه که مجار
ته ژنومان پاشان ده ستمان و پاشان سه رمان ده خینه سه زهوی
(که ناوچه وانمان و لوتمان له سه زهوی بیت) و ده لین:

﴿سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ وَبِحَمْدِهِ﴾

(سوحانه ره بییه له عالا وه بیحه میه ی)

﴿۲ جار سوتنه ته﴾

وته: پاک و بی که م و کورتی و بیگاردی بو پهروه ردکاری مه زن و
بالایه و سو پاسگوزاری خودای که وره م.

* کاتیک له سو جده داین ته نها دهسته کانمان
له سه زهوی ده بیت و بالمان به کراوه یی
بیت نه ک بینو سینین به جه سه مانه وه،
یان تاکو نه نیشکمان بخینه سه
زهوی، واته وه کو وینه که بیت.

۷. **سنة كبر**: ئەللاھو ئەكبەر دەلىين و سەرمان بەرزەدەكەینەو و بەو شیوەیە دادەنیشین کە دەستەکانمان لەسەر پانمان دادەنشین و سوونته لەو وەستانەدا بلین:

﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي﴾

﴿رہیب فقیر لی﴾

﴿۲ جار سوئنه﴾.

واته: خودايه ليم خوشبیه.

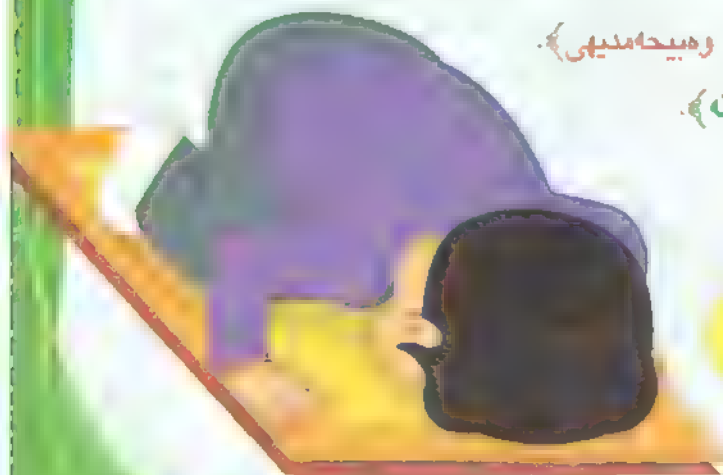

۸. **«الله أكبر»**، ئەللاھو ئەكبەر دەلیین و پاشان بو جاری دووهم سوچده دەبین، هه مان شیوهی سوچدهی یه کهم دووباره دهکهینهوه و دهلین:

﴿سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ﴾.

﴿سُورَةُ رَهْيَبَةِ لَهْ عَلَا وَهِيحَه مَدِيهِ﴾.

﴿۲ جَارِ سَوْنَه﴾.

۹

۹. «الله أكبر» ته لاهو ته کبر ده لاین و له سوجه
هله دستینه وه و ناماده ده بین بۆ پکاهه تی دووهم
و له پکاهه تی دووهمدا هه مان جووله کانی پکاهه تی
یه کهم دووباره ده کهینه وه.

۱۰

۱۰. دواى ته واو بوونی پکاهه تی دووهم
له و کاته دا هه لئاستینه وه سه ر پی و
دواى هه ستانه وه له سوجه تی دووهم
ته حییات ده خوینین و دهسته کانمان
ده خهینه سه ر پانمان و په نه کانی دهستی
پاستمان به یه کتره وه ده نوو قینین ته نها
په نه ی شایه تمان نه بیت که به کراوه یی
ده یه یلینه وه و دهستی چه پیشمان
له سه ر پانمان به کراوه یی و به
پیکى دایه نه یین.

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوْتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا
وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ.

« به‌ته‌حیاتو یل‌ه‌ی وه حبسه‌واتو وه صطه‌یات و به‌سه‌لامو
عه‌یکه به‌یوه‌نه‌بیو وه ره‌حه‌تون‌ل‌ه‌ی وه به‌ره‌کاتوهو به‌سه‌لامو
عه‌یا وه‌عه‌لا عیدانی یل‌ه‌ی حب‌سیح‌یر به‌سه‌بو به‌ل‌ایلاه به‌ل‌ل‌لاه
وه به‌شه‌دو به‌ننه موحه‌مه‌در عه‌بدوهو وه ره‌سون‌وهو به‌لاه‌ومه
سه‌لی عه‌لا موحه‌مه‌ی وه عه‌لا به‌ی موحه‌مه‌در »

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
 أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى
 عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ
 مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ
 مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ
 حَمِيدٌ مُجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
 بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ.

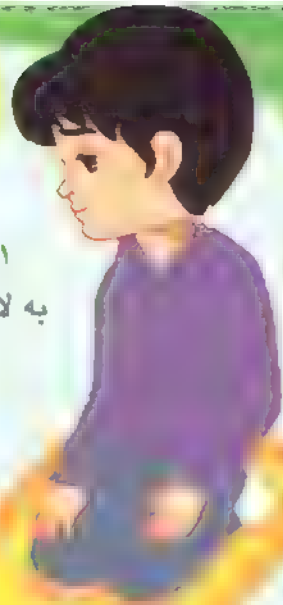
د به ته‌جیانو یێژهی و ده‌جییه‌وێتو و ده‌ظەییسو به‌سیسه‌:مو عه‌یکه
 به‌یوه‌به‌نییو و ده‌رحمه‌تو یێژهی و ده‌به‌ردگێوه‌و به‌سیسه‌:مو عه‌به‌به
 و ده‌عه‌:عیدی یێژهی حه‌جیج به‌سیسه‌و به‌زیلازه‌ یێله‌رازه
 و ده‌ته‌هه‌و به‌موحه‌مه‌دی عه‌ندوه‌و و ده‌سه‌وه‌و به‌راوه‌مه
 حه‌لی عه‌:موحه‌مه‌دی و ده‌عه‌:سی موحه‌مه‌دی که‌مه‌:حیه‌به‌ته
 عه‌:ییر هینه‌ و ده‌عه‌:سی ییر هینه‌ یینه‌که‌ حه‌مید و مه‌حید، و ده
 بارسک عه‌:موحه‌مه‌دی و ده‌عه‌:سی موحه‌مه‌دی که‌مه‌:به‌که‌ته
 عه‌:ییر هینه‌ و ده‌عه‌:سی ییر هینه‌ یینه‌که‌ حه‌مید و مه‌حید.

۱۱

۱۱. پاشان له دواى ته واو بوونى ته حیات یه که مجار
به لای راستدا سه لام ددهینه وه و دهلین:

﴿السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ﴾

(نه سه لامو علیه یکوم وه رحمة تولا ه)

۱۲

۱۲. دووهم جار به لای چهپدا سه لام
ددهینه وه و دهلین:

﴿السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ﴾

(نه سه لامو علیه یکوم وه رحمة تولا ه)

* له و نویژانه ی که دوو ته حیاتى تیدایه،
له ته حیاتى یه که مدا ته حیاتى کورت
ده خوینین و له ته حیاتى دووهمیشدا
ته حیاتى دریژ ده خوینین.

نه و شتانه ی نویژ به تال ده که نه وه

چه ند شتیک هه یه که ده بنه هوی به تال بوونه وه نویژ. نه مانه به کورتی
هه ندیک له وانه ن:

۱. قسه کردن یان پیکه نین، یان جووله یه کی زور له ناو نویژ ده که دا.
۲. ده رچوونی هه ر شتیک له پاش و پیشی مرؤف.
۳. خواردن یان خواردنه وه له کاتی نویژدا.
۴. په راندن به نه نقه ست، یان نه نجامه دانی هه ر یه کیک له مهرجه کان و پایه کان که بو نویژ پیویستن ﴿له مهرجه کان و پایه کانی نویژدا باسکراوه﴾، واته به رابیر و به نه نقه ستی رکووخ به ییت، یان سوو جده یه که نه به ییت، یان... هتد.
۵. پیش نیمام بکه ویت له کاتی نویژی به کومه لدا.
۶. پرو وهرگیران له قبیله.

هه ندیک شت هه یه که نه نجامه دانی له نویژدا باش نییه و مه گروهه. وه کو:

۱. سه یرکردنی لای راست و لای چه پ و جموجولی زور.
۲. سه یرنه کردنی شوینی سوو جده که ت یان سه ر به رزکردنه وه و سه یرکردنی ئاسمان.
۳. نویژکردن به خیرایی و په له کردن له نویژدا.
۴. نویژکردن له کاتی برسویه تیدا که خواردن داندرا بیت و خه یالت لای نانخواردنه که بیت ﴿سه رده ست بکه ت حویب یاشن به رده که ت بکه یت﴾.
۵. نویژکردن به خه والوویی.
۶. نویژکردن له کاتی ته نگه تاو بووندا که پیویستی به چوونه ئاوده ست بیت.

سوجدہی سہو

ئەم سوجدەيە بریتیە لە دوو سوجدە، کاتێک دەبریت کە یەکیک لە ڕوکنەکانی نوێژت لەبەر بچیت، وەک ئهوهی کە لە کوتاییدا لە بیرتچوووە کە تەحیاتی دوو همت خۆیندوووە یان نا، یان یەکیک لە ڕوکنەکان، یان سوجدەکان ئەنجامنەداوە، لەو کاتەدا کە تەحیاتی دوو همت خۆیند پیش ئهوهی سەلام بدەیتەووە دوو جار سوجدە دەبەیت، ئەویش بەوهی کە دواي تەواو بوونی تەحیاتی کوتایی . **ئەگەر** : دەکەین و سوجدەیک دەبەین و دەلیین:

﴿سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى﴾ سوجدە **رەببە**

پاشان **ئەگەر** : دەکەین و لە سوجدەیک هەلدەستینەووە، هەروەها **ئەگەر** : یەکێ تر دەکەین و سوجدە دوو دەبەین و دەلیین:

﴿سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى﴾ سوجدە **رەببە**

پاشان **ئەگەر** : دەکەین و لە سوجدەیک هەلدەستینەووە و دواتر سەلام دەدەینەووە.

• بەلام ئەگەر
بکەویتە گومانەووە
یەکیک لە ڕکاعەتەکان
ئەنجامنەداوە، ئەوا ڕکاعەتێکی
تر دەکەیت و پاشان لە کوتاییدا سوجدە
سەهو دەبەیت و دواتر سەلام دەدەیتەووە.

﴿سُبْحَانَ اللَّهِ ۲۲ ح. الْحَمْدُ لِلَّهِ ۲۲ ح. اللَّهُ أَكْبَرُ ۲۲ ح.﴾

(سوحانه لاه ۲۲ جار. بحامدويللاه ۲۲ جار. بهلاهوهكبر ۲۲ جار.)

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

﴿لا يلاهه يلاهوه وحدهوه. شاريكه لاهوه. له موكو وهوهوهملو
وهوهوه علا كوللى شينين قدير﴾

﴿اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ
ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ﴾

(لاهوممه لا مانيعه يما اعطيتيه وهلا موعصيه يمم منهعه وهلا
ينفعوه نلجهدى مينكلاهده).

نایه ته لکوری

* پاشان خویندنی نایه ته لکوری که سوننه تیکی زور گه وره یه.

* خویندنی سووره ته کانی:

﴿قل هو الله أحد، الفلق، الناس﴾.

پیه به ری خوشه ویستمن دهه رموبت هر که سیک له دواي هه موو
نویژه فه رزه کان نایه ته لکوری بخوینیت، ده چینه به هه شته وه.

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ رِيسَةٌ وَلَا تَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا
بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

هه لاهو لا یلا هه یلا هووهن حیو یغه یووه لا تحووهو سسبه توووه لا
هه موووه هوو م فی سسه مو تی ودهما قسره حی مەر سه لای یه شفه عو
عیده هو یلا بیسیه یه عه مو ما نه نه بهیدیید ودهما حهغه هوو وده
یو حیضو به شه ییمم عیلمه یی یلا ییمت نه وده سیعه کورسییو هوو
سسسه مو تی وده رجه وده لا یه مووهو حیضو هوو وده هوو عیو یووه صیم

نویژه فەرزه‌کان

بربهر له عه‌ج نوێی به‌شێو و روژیکه‌ و ژماره‌یه‌کان هه‌قه‌ه
پکاهه‌ته‌، که‌ سه‌ به‌حاجه‌یه‌ش خه‌بر و به‌دائینه‌کی روژمان لای
خوای گه‌وره‌ بۆ ده‌نوسریت.

دوو نوێی به‌یانی دوو پکاهه‌ته‌ و له‌ پکاهه‌تی دووه‌مدا ته‌حییاتی تیدا
ده‌خوینریت و پاشان سه‌لام ده‌دریته‌وه‌، له‌ پێش خۆره‌له‌هاتندا نوێی
به‌یانی ئه‌نجام ده‌دریت واته‌ له‌گه‌ل خۆره‌له‌هاتندا کاتی نوێی به‌یانی
ته‌واو ده‌ییت و نامینیت.

* له‌ نوێی به‌یانییدا به‌پێی مه‌زه‌به‌ی شافیه‌ی ده‌ییت له‌ پکاهه‌تی
دووه‌مدا له‌ دوا ی پکاهه‌تی بره‌ن دوو عای قنوت بخویندریت.

نوێی نیوه‌رو ژماره‌ی پکاهه‌ته‌کانی چوار پکاهه‌ته‌ و دوو پکاهه‌ت
ده‌که‌یت و ته‌حییاتی کورتی تیدا ده‌خوینریت و پاشان دوو پکاهه‌تی
تر ده‌که‌یت و ته‌حییاتی درێژ ده‌خوینیت و پاشان سه‌لام ده‌ده‌یته‌وه‌.

نوێی سه‌ر ژماره‌ی پکاهه‌ته‌کانی چوار پکاهه‌ته‌ و دوو پکاهه‌ت
ده‌که‌یت و ته‌حییاتی کورتی تیدا ده‌خوینریت و پاشان دوو پکاهه‌تی
تر ده‌که‌یت و ته‌حییاتی درێژ ده‌خوینیت و پاشان سه‌لام ده‌ده‌یته‌وه‌.

نوێی شیه‌ر **نوێی مه‌فریه‌** ژماره‌ی پکاهه‌ته‌کانی سێ پکاهه‌ته‌،
له‌ کاتی ئیواراندا ئه‌نجام ده‌دریت، له‌ پکاهه‌تی دووه‌مدا ته‌حییاتی
کورت ده‌خوینیت و پاشان هه‌له‌سه‌ستیه‌وه‌ بۆ پکاهه‌تی سێهه‌م، پاشان
له‌ پکاهه‌تی سێهه‌مدا ته‌حییاتی درێژ ده‌خوینیت، پاشان سه‌لام
ده‌ده‌یته‌وه‌.

نوێی خه‌وتمان **نوێی عیشه‌** ژماره‌ی پکاهه‌ته‌کانی چوار پکاهه‌ته‌ و
له‌ شه‌ودا ئه‌نجام ده‌دریت، دوو پکاهه‌ت ده‌که‌یت و ته‌حییاتی کورتی
تیدا ده‌خوینریت و پاشان دوو پکاهه‌تی تر ده‌که‌یت و ته‌حییاتی
درێژ ده‌خوینیت و پاشان سه‌لام ده‌ده‌یته‌وه‌.

نویژی به کومهل: نویژی به کومهل بریتیه لهو نویژهی که که سیک
 ﴿وهکو ئیمامی مزگهوت﴾ له پیش نویژخوینه کانه وه نویژه که دهکات
 و ئه ویش دواى ئه وهی که قامهت دهکریت ئیمامه که به دهنگی بهرز
 ﴿نه گهر﴾ دهکات و نویژخوینه کانیش ههر که سیکیان و بسو خوی به
 دهنگی نزم ﴿نه گهر﴾ دهکن، موسولمانان له ههر کوییه که بن له
 مزگهوت، یان ماله وه، یان له دهشتودهر که دوو کهس و زیاتر
 بوون کویونه وه سونته ته نویژه که یان به کومهل بکن، ئیمام له
 نویژی مه غریب و خهوتنان و به یانی و نویژی ههینیدا خویندنی
 سووره تی ﴿الفاتحه﴾ به دهنگی بهرز دهخوینیت، نویژخوینه کان
 بیدهنگ دهبن و گوئی له قورئانه که دهگرن. ئیمامه که چون نویژه که
 دهکات، نویژخوینه کانیش وهکو ئه و نویژه که دووباره دهکه نه وه،
 ههروه ها له نویژانه دا که دهنگ بهرز دهکریته وه تیندا کاتیک
 ئیمامه که سووره تی ﴿الفاتحه﴾ ی ته واوکرد و وتی: ئامین، ده بیت
 نویژخوینه کانیش به دهنگیکی که میک بهرز بلین: ئامین. پیغه مبهری
 خودا له فره مووده یه کدا باسی خیری نویژی به کومهل دهکات که
 به بیست و حهوت پله له نویژی تاک گهره تره و خیری زیاتره.

ههروه هه چهند کاریک ههیه که نابیت له نویژی به کومهلدا بیکهین، ده وایش

- له کاتی دامه زانندن و دهستپیکردنی نویژدا نابیت خومان به شتی
 تره وه سه رقالم بکهین.

- نابیت له کارهکانی نویژدا پیشی ئیمام بکهوین، وهکو ئه وهی پیش
 ئیمامه که بچینه رکوع، یان بچینه سووجه و... هتد.

- نابیت له مزگهوت و له کاتی نویژدا دهنگه دهنگ بکهین و نویژ له
 نویژخوینه کان تیک بدهین.

نویژی ههینی ئهم نویژه له نیوه پوی پوژی ههینیدا ئه انجام دهدریت،
 ئه ویش دواى ئه وهی وتارییژ ﴿خطیب﴾ دوو وتار دهخوینیت وه، دواى
 ئه وه دوو رکاعهت نویژی ههینی به جهماعهت دهکن. ئهم نویژه
 تهنها له سههر پیاوان فه رزه و له سههر ئافرهتان فه رز نییه.

خشته ی نویژه کان

سونه تی موئه که ده	تھو رکاعه ته ی	ژماره ی	ناوی	نمبر
2 رکاعه ت	2	2	به یانی	1
2 رکاعه ت	4 رکاعه ت	4 و 2	نیوه پو	2
-	-	4 و 2	عه سر	3
2 رکاعه ت	-	3 و 2	نیواره	4
2 رکاعه ت، نویژی وهر	-	4 و 2	خه و تنان	5

سونه تی موئه که ده تھو سونه تانه یه که پیغه مبهری خوا بهرده وامبووه له سهریان.

نویژی وهر ژماره ی رکاعه ته کانی تاکه «واته ۳ رکاعه ت یان ۵ رکاعه ت یان زیاتر ده بیت»، که له دوا ی نویژی عیشا ده بیت «ئه میش سونه تیکی موئه که ده یه».

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤ أَهْدِنَا

الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ

عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ

وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

بِسْمِ به ناوی خودای میهره‌بان و به‌خشنده‌ی نیعمه‌تی گه‌وره و بچووک هرچی ستایش و سوپاسه بوئه و خودایه که ناوی «الله» یه و په‌روه‌ردگاری هه‌موو عالم خویه‌تی خودای میهره‌بان و به‌خشنده‌ی نیعمه‌تی گه‌وره و بچووک که خاوه‌نی جه‌زا و پاداشتی بیروباودر و کرده‌ودیه له رؤژی قیامه‌تدا خودایه! هر تو ده‌په‌رستین و به‌نده‌یی بو تو ده‌که‌ین و هر له تو داوای یارمه‌تی ده‌که‌ین بمانخه‌ره سه‌ر ریگای راست و داد، ریگای به‌ختیاری هه‌ردوو جیهان ریگای ئه‌وانه‌ی نیعمه‌تت پیداون، نه‌ک غه‌زه‌ب لیگیراوان و ری و نکردووان ثامین.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

بیسمی للاهی پرہرہمانی پرہرحیم

«قول هووہبلاہو نہحہد، نہلاہو حصہمہد،
لہم یہلید وہلہم یولہد، وہلہم یہکوللہو
کوفووہن نہحہد».

واتہ: تو ئہی موحممہد بلی: ئہو شتہی من
ئیوہی بو بانگ دہکم ئہوہیہ کہ خودا تاک و
تہنایہ ہر ئہو خویہ لہ تہگانہدا پیشت و
پہنایہ کہسی لی نہبووہ و لہ کہسیش نہبووہ
و کہسیش ہاوچہشن و ہاوپایہی نیہ .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ وَمِنْ شَرِّ
غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝

بِسْمِ لِلّٰهِي رِره حمانی رِره حیم

« قول نه عونو بیرهبیل فهق، من شهرری ما خلهق، وهمین
شهرری غاسیقین بیدا ودهقب، وهمین شهرری ننه ففاثاتی
فیلعوقه، وهمین شهرری حاسیدین بیدا حهسه »

واته: تۆ ئه ی موچه ممه د بلی: من په نا ده گرم به په روه ردگاری
پووناکی بی به ره به بیان له شهر و خراپه ی هه رچی ئه و
په روه ردگاره دروستی کردوو و له شهر و خراپه ی تاریکه
شه و که ئه و تاریکه شه وه ده چیته ناو هه موو شتی که وه، واته
له و شهر و خراپانه ی له تاریکه شه ودا رووده دن له شهر و
خراپه ی ژنانی جادوو که ریش که تاله به و ده زوو گری دهن و
فووی پیدا ده که و ورده تفی لی ده پرژینن له شهر و خراپه ی
مروقی حه سوودیش له کاتی حه سه دبر دنه که یاندا .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ ۝ إِلَهِ النَّاسِ ۝
 مِنَ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝
 مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

نسمی لاهی رره حمانی رره حیم

« قور نه عوو برده بسس مه کیسس بلاهیسس. مس
 شه رریوه سو سیر خه سس نه هی بو ده سو بسو هی حیوور سس
 مینه لجینه تی وه تاس. »

وانه تو نهی موحه ممه د بلی: من په نا ده گرم به په روه ردگاری
 هه موو ئاده میزاد و په رییان. نهو په روه ردگاری که پادشای
 هه موو ئاده میزاد و په رییانه. ککه خوا و په رستراوی هه موو
 ئاده میزاد و په رییانه. واته دهیت هه موو یال بیهرستن. هه رچه ده
 هه ندیکیتسیال بهیهرستن. په نا ده گرم بهو خوایه له شهر و
 خراپه ی نهو شهیتانه وه سو سه خه ره دلانه که هر که ناوی
 خودا هینرا ده کشیته دواوه نهو شهیتانه که وه سو سه و
 وتوویره ده خاته سنگی خه لک له په ری و ئاده میزاد .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعَصْرِ ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝

بِسْمِ لِلّٰهِي پرہ جمانی پرہ حیم

وہ عصر بینہل بیسنہ نہ ہی حوسر۔ بیلہلہ دینہ نامہ نو ودعہ میلو
حمایحاتی و دتہ واحہو بیلہلہ ققی و دتہ و حہو بیحبہ بر ۴

واتہ: قہ سہم بہ چہ رخی زہمان! بہ راستی ہہ موو
ٹادہ میزاد ژین بہ خہ سار و زہرہ رمہ ندن تہنہا
ئہ وانہ یان نہ بیت ئیمانیاں ہیناوہ و کردہ وہی چاکیان
کردوہ و یہ کتریان پاسپاردوہ بیروباوہ و گوفتار و
پرہفتاریان راست و دروست بیت و یہ کتریان پاسپاردوہ
لہ بہ رامبہری گوناہدا خویان بگرن و نہ یکہن، یا کہ لہ
پئی خودادا تووشی بہ لاہاتن خویان بگرن ۔

هه نديک له نوێژه سوننه ته کان

١. نوێژی چيشته نگاو: **صلاة نوحی**

بریتییە لە چەند پکاعەتیک لە نوێژی سوننەت کە کاتەکە ی لە دواى هەلھاتنى خۆر و بەرزبوونەوهى خۆر بە ئاستى پمیک دەستپێدەکات و تاكو نزیکەى نیو سەعاتیک پێش نوێژی نیوهرۆ بەردەوام دەبێت و دەتوانریت ٢ پکاعەت تاكو ١ پکاعەت بە دوو پکاعەت دوو پکاعەتى ئەنجام بدەیت.

٢. نوێژی جهژنه کان:

بریتییە لە دوو پکاعەتى نوێژ کە سوننەتیکى گەورەیه، بۆ جهژنى رەمەزان و جهژنى قوربان ئەنجام دەدریت، کە لە پکاعەتى یەكەمدا پێش خویندى سوورەتى «الفاتحة» ٧٠ حەر «الله أكبر»، لە پکاعەتى دووهمدا ٥٠ حەر «الله أكبر» دەوتریت، لە دواى نوێژەکە ئیمام و وتاریژەکە وتاریک دەخوینیتەوه. هەر وهه سوننەتە جل و بەرگی جوان لەبەر بکریت و هەموو کەسێک خۆى بۆنخۆش بکات.

د. نوږه خوږگیران و مانگیران : **الْخُسُوفُ وَالْكَسُوفُ**

ئەویش کاتیکه که دیاردهی خوږگیران یا مانگیران روودهدات، به وتنی: **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** خه لکی بو کوده کرینه وه و سوننه ته ئیمام دهنگ به رزبکاته وه تییدا و ئەویش ئەنجامدانی دوو رکاعهت نوږه و له هه موو رکاعهتیکدا دوو چه مینه وه **لِرُكُوعٍ** ئەنجام دهدریت و له نیوانی چه مینه وه گاندا سووره تی **لِلْفُجْعَةِ** ده خوینریت. داوی نوږه کهش ئیمامه که و تاریک پیشکهش دهکات، سوننه ته له و کاته دا خیر و چاکه ی زور بکریت له پارانه وه و وتنی زیکره کان و داوی لیخۆشبوون له خوا ی گه وه.

ه. نوږه بارانه **﴿صَلَاةُ الْإِسْتِسْقَاءِ﴾**:

سوننه ته له کاتی باران نه باریندا بکریت و ئەم نوږه له دهره وهی شار ئەنجام دهدریت و دوو رکاعه ته و له داوییدا **﴿یا ن له پیشییه وه﴾** ئیمام و تاریک ده خوینیته وه و باسی یادی خوا ی گه وه دهکات و موسولمانان هاندهدات بو فرمانبه رداری و گویایه لیکردنی خوا ی گه وه، ئیمام و ئەوانه ی که نوږه که ئەنجام دهدن زور داوی لیخۆشبوون له خوا ی گه وه دهکهن و دهپارینه وه بو ئەوه ی باران بیاریت و ئیمام پۆشاکه که ی به هه لگه راوه یی له بهر دهکات و ئەم دوعایه ش یه کیکه له دوعایانه ی که دهیکهن:

﴿اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا﴾

«هه لاهوممه به غینت. هه لاهوممه به غینت. هه لاهوممه به غینت»

واته «خودایه بارانمان بو بیارینه و فریامان بکه وه»،

به شی دووهم

سوننه ته کانی پیغه مبه ری خوشه ویستان

له کاتی ههستان له خهودا

له کاتی ههستان له خهودا سوننه ته بلینز:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ﴾

بەحمدهو بیلایه یه ی به حبیب به عهده ما به مته به دیلایه یه نوتور

وانه سوپاس بو نه و خودایه ی که زیاندینیه و دوا ی نه وه ی که مراند بووینی و زیندو بوونه و دش هر بو لای نه و د.

نه‌گهر خه‌ویکی ناخوشت بینی

نه‌گهر خه‌ونی ناخوشت بینی و راچنه‌کیت نه‌وا:

۱. سی جار پرژهی وه‌کو تف ~~نوو کی نه‌راسا~~ به لای چه‌پدا بیکه .

۲. په‌تا بگره به خوای گه‌ورده له خراپه‌ی نه‌و خه‌ونه ناخوشه‌ی که بینوته .

۳. ناراسته و شوینی خه‌وتنه‌کته بگوره و بکه‌وه‌ره سهر لایه‌که‌ی تر

۴. نه‌گهر ویستت هه‌سته و دوو رکاعت نویژ بکه .

۵. خه‌ونه‌کته لای که‌س مه‌گیره‌ره‌وه .

۶ هه‌ولبده سی جار هه‌ناسه‌ی قول به لوت هه‌لبمژیت و به هیواشی له‌ریگه‌ی ده‌مه‌وه هه‌ناسه بده‌یت‌ه‌وه . به‌م شیویه ده‌توانیت زالبیت به‌سهر خو‌تدا .

له کاتی باویشکدا

نه گهر باویشکت هات پشتی دهستت بخه ره سهر دهمت و بلق:

﴿أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾

«نه عونو بیللاهی مینه ششه یطانی رره جیم»

وته. په نا دهگرم به خودا له شهیتانی ده رکراو له ردهمه تی.

باویشکدان زور بهی کات به هوی که می خه و یان زور خه و تنه وه رووده دات. وه هیتدیک جار به هوی خاوبوونه و دی جهسته و جوولهی خوینه وه رووده دات، ده بیت له کاتی باویشکدانا ددسته کامان بهینه سه رده ممان، بوئه وهی هه وای پیس و میکرو به کانی ناو هه واهه لنه مژین و بونی ناخوش بو ده و روه رده که مان بلاونه کهینه وه.

له کاتی سلاوکردندا

له کاتی تپهریز و روشتن به لای که سیک یان کومه نیک خه نکدا ده نین:

(السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ).

(نه سسه لامو عه نه یکوم وهر رحمة تولا هی و به ره کاتوهو).

واته: ناشتی و سوز و رحمت و به زهیی خوی گهوره تان لیبت.

وه لامدان وهی سه لام

نه گهر که سیک سه لامی ئی کردیت سوننه ته وه لامی بدهیته وه و بنیت:

﴿وَعَلَيْكَ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ﴾.

» وه عه نه یکه سسه لام وهر رحمة تولا هی و به ره کاتوهو.

واته ناشتی خوی گهورد و سوز و رحمت و به زهیی خوی گهوره له سه ربیت.

له کاتى دلخوښيدا

نه گهر کارنک پرويدا به شينوښهک بوو که دلخوښکړدين و پيمان خوښبوو
ده ليين:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ﴾

«له لحه مدو بيلاهى له نى بيني نيمه تيهي ته تيممو حيايحت»

واته: همو سو پاس و ستايش بو نو خودايهى که به نيمه تي
نه و ده همو چاکه کان ته وار دديت.

له کاتی سه یرکردنی ناوینه‌دا

له کاتی سه یرکردنی ناوینه‌دا سوننه‌ته بییته

﴿اللَّهُمَّ أَنْتَ حَسَنْتَ خُلُقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي وَحَرَّمْتَ وَجْهِي عَلَى النَّارِ﴾

«نه‌لاهوممه نه‌نته چه‌سه‌نته خه‌قی فه‌چه‌سین خولوقی

وه‌چه‌ریم وه‌جهیه عه‌له‌ننار»

وته خودایه منت جوان دروستکردووه و ره‌وشتم جوان بکه و
پوو‌خسارم له ناگر پیاریزه.

له کاتی نانخواردن

سوننه ته له پيش نانخواردن نیت

﴿اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرَ أَمْنِهِ﴾

«به لاهوممه باريک له نا فيهي ودهنه طعيمنا خه یرهن مينهو»

واته. خودايه به ره کهت برژينه به سه رماندا و له م خوار دنه چاکترمان
بدهري.

ياش که دوست به نغوړدل کرد سي

﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾. «بیسمی لاه»

وته به ناوی خدا.

بهلام نه‌گەر له بیرتچوو، هه‌رکاتیک بیرتکه‌وته‌وه بلی.

﴿بِسْمِ اللَّهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ﴾

«بیسمیلاهی فی نه‌وه‌یهی وه ساخیریهی»

واته به ناوی خاوی گه‌وره له سه‌ره‌تا و کوتاییدا.

له دواي ته‌واوبوون و ددسته‌ل‌گرتن له نان‌خواردن سوننه‌ته بییت

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ﴾

«له‌حه‌مدویلاهی له‌هی به‌طعمه‌مه‌ن وه سه‌قانا وه‌حه‌عه‌ت موسلیمین»

واته: سوپاس بو خودا که خواردن و ئاوی پیداین و ئیمه‌ی کرده موسولمان.

هه‌روه‌ها وا باشه نه کاتی نان‌خواردندا ره‌چاوی نه‌م خالانه بکه‌ین.

- له به‌رده‌می خۆته‌وه نان بخۆیت.

- هه‌روه‌ها چه‌ندت خواردن بۆ خورا نه‌وه‌نده خواردن بکه‌یه‌ته ناو ده‌فری به‌رده‌می خۆته‌وه، نه‌وه‌ک نه‌وه‌نده زۆر بییت که دوايی فری بدریست، ئه‌مه‌ش بۆ نه‌وه‌ی زیاده‌په‌وی تیدا نه‌کریت.

- له کاتیکدا پاروویه‌ک نان له ده‌متدایه قسه نه‌که‌یت باشه، نه‌وه‌کو له قورگت بگیریت، یان پارچه‌یه‌ک له خواردنه‌که به‌پریتته ده‌ره‌وه بۆ سه‌ر سه‌ره‌که.

- له پیش نه‌وه‌ی بخه‌وین خواردنی زۆر و خواردنی قورس نه‌خۆین، چونکه بۆ ته‌ندروس‌تیمان خراپه، هه‌روه‌ها خه‌ونی ناخۆشیش ده‌بینین.

- له پیش و له دواي نان‌خواردندا ده‌سته‌کانت به‌ ئاو و سابوون بشۆریت.

له کاتی ئاو خواردنه وه دا

پیش ئاو خواردنه وه سوننه ته بئیت:

﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾. ﴿بِیْسْمِی لَّاه﴾.

واته: به ناری خودا.

دوای ئاو خواردنه وه سوننه ته بئیت:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾.

﴿ئهلحه مدو لیللاه﴾.

واتا: سوپاس بۆ خودا.

پیغه مبهری نازیزمان له باردی ئاو خواردنه وه دا ناموزگاریمان دهکات و دهه رمویت

۱. با گه ده مان بکهین به سنی به شه وه، به شیکی بۆ خواردن و به شیکیشی بۆ ئاو و به شی سینه می به تال بیت.

۲. له کاتی ئاو خواردنه وه دا ده بیت دابنیشین و به پیوه نه بین بۆ هه وا.

۳. ده بیت ئاو خواردنه وه مان به هیمنی بیت و له سه رخۆ ئاو بخۆینه وه.

۴. ده بیت به سنی جار ئاو بخۆینه وه نهک به یهک جار هه مووی بخۆینه وه، واتا ده بیت ئه و جامه یان ئه و په رداخه ئاوه ی ده مانه ویت بیخۆینه وه به سنی جار ته واوی بکهین، ده بیت هیدی هیدی بیخۆینه وه.

نه‌گهر کاریکمان ویست و سهرینه‌گرت و وا دهرنه‌چوو

نه‌گهر کاریکمان ویست و سهرینه‌گرت و وا دهرنه‌چوو که دهمانه‌ویت؛ نه‌وا دنیایی
که خیری تیریه‌ه سوهار و سوخته‌ته نیی

﴿قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ﴾ «قه‌درو و لاهی و هم شایه‌ه فعه‌ه»

ته‌ه نه‌مه بریاری خودا بوو نه‌و شته‌ی ویستی بوو کردی و
نه‌نجامیدا.

کاتی چوونه ناودهست

کاتی چوونه ناودهست قاجی چهپ پیش بغه و بی.

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اِنِّیْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ﴾

«بیسمی براه، به لاهوممه بیننی نه عونوییکه مینه لخبوشی وه لخب بیث»

واته به ناوی خوا، خودایه په نات پی ده گرم له شهیتانه نیر و
مینه کان.

کاتی هاتنه دهره وه له ناودهست

له کاتی هاتنه دهره وه له ناودهست قاجی راست پیتر بځه و بی

﴿غفرانک﴾. «غفرانه که»

واته: خدایه داوی لیخو شپوونت لیده که م.

وا باشه له ناودهستدا قسه نه کړیت، مه گهر زور ناچار بیت.
 ههر گیز به پڼوه میز نه کړیت و ههر به دانیشتنه وه بیت، چونکه
 باش نییه و جلو بهر که شت به پاکو خاوینی نامینته وه و پیس ده بیت.
 زور گرنگه که پاکو خاوینی خوت و جل و بهر که کت رابگړیت، له
 ههر کاتیکدا بیت، به تایبه تی له کاتی چوونه ناودهستدا.
 له دواي ته واو بوونت ئاو به دواي خوتدا بکه، تا کو هیچ پاشه رویه ک
 نه مینیت و شوینه که
 پاکو خاوین بیت.

« له بیرت نه چیت که
 هه موو کاتیک دواي
 هاتنه دهره وه له
 ناودهست دهسته کانت به
 ئاو و سابوون بشوریت.

له کاتی له بهر کردنی جلوه رگدا

له کاتی له بهر کردنی جلوه رگدا له پشدا لای رست له بهر بکه و پاشان بلی
﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ﴾.

«به لحه مدو نیلاهی للهی که سانی هانا وهرزه قه نهی مین غیری
حه ولین میننی وه لا قووه تین».

وته ستایش بو نه و خویایه که نه م پوشاکه ی پوشیم و پبی به خسیم
به بی هیچ گوران و هول و توانای خوم.

ههروه ها له کاتی له پیکردنی پیلانو و نه علشدا له سه رده تادا قاچی
لای راستت له پی بکه.

له کاتی داکه ندنی جلوبه رگ

له کاتی داکه ندنی جلوبه رگدا سوننه ته بلین

﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾. ﴿بِیْسْمِیْ لِلَّهِ﴾.

واته: به ناوی خودا.

له بهر کردنی جلوبه رگی نو

سوننه ته له کاتی له بهر کردن و پوشینی جلوبه رگی نو سا بییت

﴿اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صَنَعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صَنَعَ لَهُ﴾.

«ته لا هو ممه له که لهحه مدو. به نته که سه و ته نیهر. به سه لو که مین

خه یریهی وه خه یری ما حو نیعه له هو. وه به عونو بیکه مین

شه ریهی وه شه رری ما حو نیعه له هو»

واته: خودایه ستایش هر بو تویه، تو هم پوشاکهت به من به خشیوه، داوات لیده کهم که به شم بدهیت له خیر و چاکه ی هم پوشاکه و له خیری ته و شته یش که هم پوشاکه ی بو دروستکراوه و په ناده گرم به تو له خراپه و شه ری هم و له شهر و خراپه ی ته و شته یش که ته مه ی بو دروستکراوه.

کاتی توورہ بووندا

له کاتی توورہ بووندا ده لیبین:

﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾.

﴿نه عونو بیللاهی مینه ششه یطانی رره جیم﴾.

واته په نا ده گرم به خودا له شهیتانی دهرکراو له رحمتی.

- پیغه مبهری ﷺ نازیزمان ناموژگاریمان دهکات له کاتی توورہ بووندا
باشترین کاریک که بیکه یں دوو ږکات نویژی سونه ته بو ئه وهی
به سر هه سته خراپه کانماندا زالبین.

- توورہ بوون یه کیکه له و شتانه ی که زیاننکی زورمان پیده گه ینیت.

- له کاتی توورہ بووندا هیچ کاتیک ناتوانین بریاری راست و دروست
یان کاریکی راست نه انجام بدهین.

- هه میشه دوا ی تپیه ږبوونی ماوه یه ک به سر توورہ بوونه که دا
په شیمانی پرووده کاته ئه و که سه ی که توورہ بووه.

له کاتی چوون بو بازار

له کاتی چوون بو بازار سوننه ته بلنن:

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

«لا ییلا هه نیلا هه لا هو و د ح د هه هو لا شه ریکه هه هو. هه هو مولکو
و ده هه هو حه م د و یو حیی و ده یو میتو بییه بیی له ییرو و ده هو و ده هیو لا
یه موتو و ده هو و ده عه لا کولی شه یین قهیر»

واته ههچ په رستراویک نییه به حق جگه له . تاک و تهنه و بی
هاو له و هه موو مولک و سو پاس و ستاییش بو شه و نه ژیه نیت و
نه مرینیت و خوی زیندو و ده هه رگیز نامریت. هه موو خیر و چاکه یه ک
به ده ست شه و به سهر هه موو شتیکدا به توانا و ده سته لاتداره.

دوعای چوونه دهره وه له مال

له کاتنی چوونه دهره وه له مالدا سونه ته بییت.

﴿بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾

«بیسمی لاهی. ته وککته نو عهه لاهی نه حه وه وه، قوونه سیلا سیلاه»

وته. به ناوی خودا، پشتم به خودای گه ورده به ست، هیچ هول و
هیزیک نییه مه گهر به خوای گه ورده نه بییت.

هرکاتنیک ده چیت بۆ مالیک له دهرگا که بدهیت پینش نه وه ی بجپته
ژووره وه، ته نانه ت نه و کاته ش که دهرگای ماله که کراوه ش بییت،
ته گهر ماله که که سی نزیکیش بییت، ههروه ها ده بییت خاوه ن مال
رپگه ت بدات و فرمووت لی بکات نه و کاته بجپته ژووره وه.

له کاتې گهړانه وه بڼ مان

له کاتې گهړانه وه بڼ مان سوننه ته بلنن:

﴿بِسْمِ اللَّهِ وَجَنَّا وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللَّهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا﴾.

﴿بیسمی لاهی وده جنا ودهیسمی لاهی خه ره جنا ودهعه له لاهی
ره بیینا ته وده که لانا﴾.

واټه: به نسای خودا چووینه ژووره وه و به ناوی خودا هاتووینه ته
دوره وه و پشتمان به خودای په روه ردگارمان به ست.

پاشان که چووینه ژووره وه سه لام له نه دنامانی خیزانه که ت بکه یت.

نه گهر له چاوی که سیک ترسایت

نه گهر له چاوی که سیک ترسایت په نا بگره به خودای که وړه
و میهره بان سووره تی ﴿عَلَقَ﴾ و ﴿نَاسَ﴾ بخوینه.

دوعای چوونه ناو مزگهوت

سوننه ته بو چوونه ناو مزگهوت قاجی راست پشېخهیت و بییت.

﴿بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ
افتح لي أبوابَ رَحْمَتِكَ﴾.

« بېسمی لاه، وه صله داتو وه سسه لامو عه لا ره سو ویلا ه،
نه لاهوممه فتح نی نه بوابه رحمة تیکه »

واته به ناوی خودای گه وره، صلات و سه لام له سر
پیغمبری ﷺ خودا، خودایه دهرگاگانی رحمتی خاتم لی
بکهره وه.

له کاتی هاتنه ددره وه له مزگهوت

سونه ته له کاتی هاتنه ددره وه له مزگهوت قاچی چه پت پېشخهیت و بېیت.

بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ، اللَّهُمَّ أَعْصِمْنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

بېسمی لاه وده صله و تسلیم علی رسول لاه وده لاه وده
له سهوکه میر فاضلک له لاه وده له لاه وده له لاه وده

پاته به ناوی خدای گهوره، صلات و سهلام له سر پېغه مېری
خوډایه، خوډایه من فه زلی خوت لى داواده کم، خوډایه
بمباریزه له شهیتانی نه فردت لیکراو.

نه گهر کاریکت نه سهر گران بوو

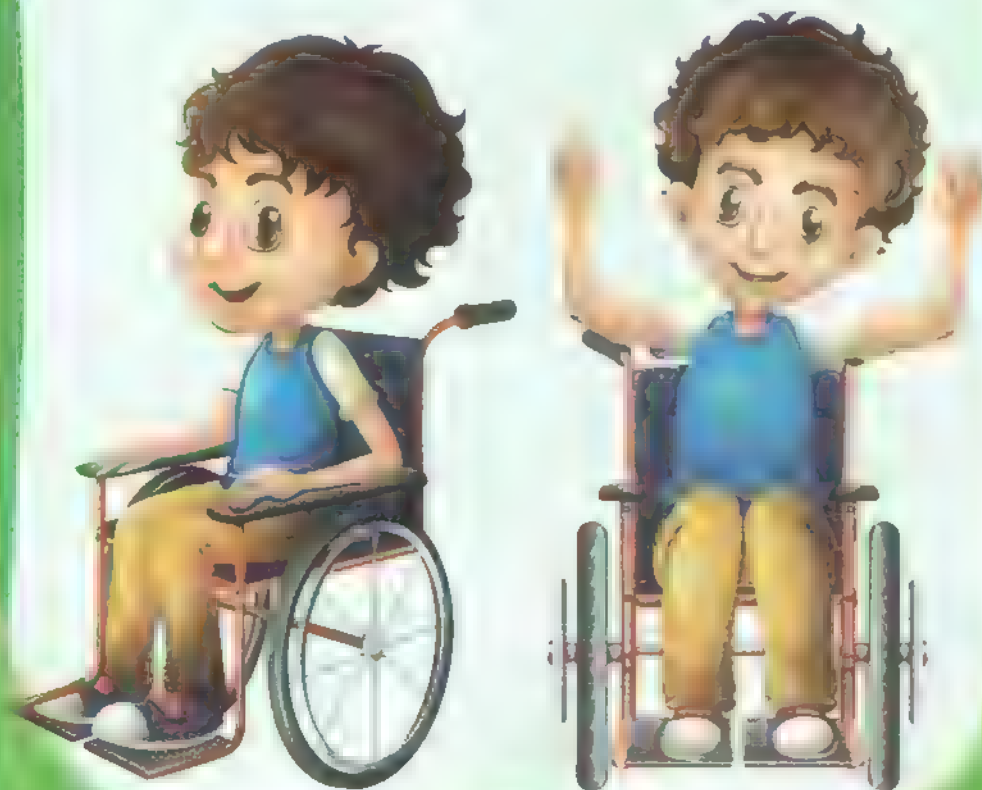
نه گهر کاریکت نه سهر گران بوو سوننه ته بییت

«اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا، وَأَنْتَ تَجْعَلُ
الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا».

«به لاهوممه لا سهله نیلا ما جهعتیه هو سهلهن ودهنته

ته جعه ونحه زنه نیذا شینته سهلهن».

وانه خودایه هیچ کاریک ناسان نییه مه گهر نه وهی تو ناسانت
کردووه و نه گهر تو ویستت لیبت زبری و ناخوشی و گرانی ناسان
دهکیت.

نه گهر کاریک یان شتیک روویدا و به دلی تو نه بوو

نه گهر کاریک یان شتیک روویدا و به دلی تو نه بوو ددلیین

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ﴾

«له چه مدو لیلاهی عه لا کولی حال»

واته: سوپاس بو خوی گوره له سهر هموو حال و باریک.

دگادر بق که بپیر نماز وتوانه

تو وره بوون باوکی هموو تاوانه کانه و

په شیمانی به دواو هیهو، نارامگرتن

دایکی هموو خوشییه کانه و

ژیانیکې بڼ هله بهرهم دهییتیت.

له کاتی پږمندا

سوننه ته نه و که سدی ده پږمیت بلیت:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾. نه له مه مدو لیللاه.

واته: سوپاس و ستاییش یو خودا.

نه گهر كه سيك له لاتدا پڙمى پيى بلييت:

﴿يَرْحَمُكَ اللَّهُ﴾. ﴿يَهْ رَحْمُو كَه لَلا هُ﴾.

واته: خودا رحمت پييكات.

نه گهر پڙميت و كه سيك پيى وتيت: ﴿يَرْحَمُكَ اللَّهُ﴾ سوننه ته وه لامي
بدهيته وه و پيى بليي:

﴿يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بِالْكَمْرِ﴾.

﴿يَهْ هديكومو لاهو وه يو صليحو باه كوم﴾.

واته: خودا رينمايي ريى هه قتان بكات و هه موو كارو باريك تان بو
بسا زبنييت.

وا باشه كليسيك، يان دهستت بخه ره سهر دهمت و تاكو ده توانيت
دهنگت نزم بكه ره وه.

له کاتی سهردانیکردنی نه خوښدا

له کاتی سهردانیکردنی نه خوښدا سوننه ته بلیږ

﴿أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيَكَ﴾

«نه ستهو لاله له عظیم ره بیه عرش له عظیم نه یه شفیه که»

واشه: داوا ده کم له خوا ی مه زنی په روډگاری عرش ی مه زن که شیفات بدات.

له کاتی بوونی نازاردا

نه گهر که سیک نازارک له جه سته یما هه بوو، یان نه خوش بوو سوننه ته بیت

﴿بِسْمِ اللَّهِ، بِسْمِ اللَّهِ، بِسْمِ اللَّهِ، أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ

مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَازِرُ﴾ (آجر).

«بیسمی لاه بیسمی لاه بیسمی لاه به عونو بیلاهی وه

قودره تیهی مین شه رری ما به جیدو وه نو حانیر»

واته به ناوی خودا، به ناوی خودا، به ناوی خودا، په نا ده گرم به
خوای گه وره و ده سلات و توانای له خراپهی ئه و نازاره ی ههستی
ببنده کم و سلی لن ده که مه وه.

له کاتی باران باریندا

له کاتی باران باریند سوننه ته بښ.

﴿اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا﴾. به لاهوممه صهییهن نافیعهن *

واټه. خدایه بارانیکي زوری به لیزمهی به سوود بیت.

دوای بارانبارین

دوای بارانبارین سوننه ته بښ

﴿مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ﴾.

* موطیرنا بیفهضلی لاهی وه رحمةتیهی *

واټه. بارانمان بو باری به فضل و سوز و رحمتی خوی گوره وه.

له کاتی ته ماشاگردنی مانگ

له کاتی ته ماشاگردنی مانگ سوننه ته بلین:

﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّ هَذَا الْغَاسِقِ إِذَا وَقَبَ﴾.

«نه غونو بیلای مین شهرری هانالفاسیقی نیدا وه قه ب»

واته. په نا ده گرم به خودای گه وره له خراپه ی ئه م تاریکیه ی شه و که دادیت.

کاتی بیستنی هه وره تریشقه. هه وره بروسکه

له کاتی بیستنی هه وره تریشقه. سوننه ته بلین.

﴿سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ﴾.

«سوبحانه لله ذی یوسه بیحو رره عدو بیحه مدیه ی»

وه لمه لانیکه تو مین خیفه تیهی»

واته. پاک و بیگه ردی بو ئه و خودایه ی که هه وره گرمه ش سو پاس و ستایشی ئه و «خوا» ده کات، هه وره ها فریشته کانیش له هه بیته و ترسی ئه و «خودا» ستایشی ده کن.

له کاتی هه لکردنی با

له کاتی هه لکردنی با سوننه ته بلین:

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا﴾.

«له هوممه بیننی به سه موکه خیره ه. وه نه غونو بیکه مین شهریه»

واته. خودایه داوای چاکی و خیره که یت لیده که م و په نات پیده گرم له خراپه که ی.

له کاتی سواربوونی نۆتۆمبیلدا

له کاتی سواربوونی نۆتۆمبیلدا سوننه ته بیهین:

﴿بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَمُقْرِنِينَ﴾.

«بیسمی لاه، نهحه مدویلا له سو بحانه لانی سه خخه ره له نا هانا

وه ما کوننا له هو موقرینین».

واته: به ناوی خودا، هه موو سو پاس و ستایش بو خودا، پاک و بیگهردی بو ئه و (خودایه)ی که ئه مه ی بو رامهیناویین، که ئیمه توانمان به سه ریدا نه بوو. وه به راستی ئیمه بو لای پهروهردگارمان ده که پرینه وه.

له کاتی شوؤفیری کردندا مندالی ژیر پرسیارى له دایک و باوکی یان کاکی شوؤفیر ناکات هه تا بو ئه وهی سه رقالیان نه کات و ههچ شتیکی ناخوش پروونه دات.

کاتی به پۆژوو بوون

- سوننه ته پارشیو بکهین چونکه له پارشیو دا بهر هکەت ههیه.

- خۆمان بگرینه وه له هه موو جوړه قسه و گوشتاریکی نه شیاو و نه گونجاو، پاشان ئه گهر که سینکیش قسه ی ناشیرین یان شه پی پیتروشتیت ئه وا بلی: من به پۆژووم، من به پۆژووم، واته: به هه موو شیوه یه ک خۆت لا بده له شه پکردن.

له کاتی بهربانگکردنه وه و پۆژوو شکاندندا

له کاتی بهربانگکردنه وه و پۆژوو شکاندندا سوننه ته بیهین

﴿ذَهَبَ الظَّمْأُ وَأَبْثَلَتِ الْعُرُوقُ، وَبَتَّ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾

«نه هه هه ظمه منو و ده ته له تیلو و روو و ده ته به ته هه جرو بینشانه لاله»

واته تینوویه تی رویشته و ده مار ده کان تیرناو بوون و ته ربوونه وه و پاداشته که شمان چه سپاوه و مسوگهره ئه گهر خوی گهره ویستی لیبیت.

کاریکی جوانه له کاتی پۆژوو شکاندندا به کوردی بلین: ﴿خودایه بۆ تۆ به پۆژوو بووم و به نیعمه تی تۆ دهیشکیتم﴾

ئه‌گەر که سیک یارمه تیدایت و چاکه یه کی له‌گه‌لدا کردیت

ئه‌گەر که سیک یارمه تیدایت و چاکه یه کی له‌گه‌لدا کردیت نیمه‌ش سوپاسی به و
که سه بکهین و سوننه ته پیتی بلین:

﴿جَزَاكَ اللَّهُ﴾. ﴿جَهْرَاكَ لَلْأَهْلِ﴾.

واته: خوای گه‌وره پاداشتت بدانه‌وه.

نیمه‌ش هه‌ول بدهین ئه‌و چاکه یه ی ئه‌ومان له‌به‌رچاودا بیت
و له‌کاتی تردا چاکه ی له‌گه‌لدا بکهینه‌وه ئه‌گەر پتیوستی به
یارمه‌تی بوو، هه‌روه‌ها به‌به‌رده‌وامی و هه‌رکاتیک بۆمان گونجا
یارمه‌تی کهسانی تریش بدهین.

هه‌میشه ئه‌وه‌تان له‌بیرینیت که خودای گه‌وره چاکه ی
چاکه‌کاران و نناکات، بۆیه یه‌کێک له‌به‌هوشته جوانه‌کانی مندالی
مسوولمان، چاکه‌کردنه.

په‌غه‌مبه‌ری ئازیزمان: ئاموژگاریمان ده‌کات که ئه‌گەر به
ده‌ستی راست شتی‌کمان به‌خشی به‌که‌سیک نابیت ده‌ستی چه‌پمان
بیزانیت، بۆیه هاوکاری هه‌ر که‌سیکتان کرد پیتی مه‌لینه‌وه من
یارمه‌تی تۆم داوه و هه‌روه‌ها لای که‌سی تریش باسی مه‌که‌ن.

هه‌رگیز له‌کاتی هاوکاری کردنی که‌سیکتا داوای قه‌ره‌بوو
مه‌که‌ن، یان هیچ پاداشتیک وهرمه‌گرن، بلین ته‌نها له‌به‌ر خودای
گه‌وره ئه‌م کاره‌مان کردووه.

زیکری به یانیان

سوننه ته له به یانیاندا بلنن:

﴿اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ﴾

«نه لاهوممه بیکه نه صبحه نا و هیکه نه مسه نا و هیکه نه حیا و هیکه نه موت و هیکه نه نو شو»

واته: خدایه وندا! به پشٹیوانی تو وا روژمان کرده و و هر به پشٹیوانی تویش شه و ده کهینه و و له سایه ی تو و ده ژین و به فرمانی تو دهرین و کاتیکیش زیند و و ده بین و ده که رینه و و بو لای تو.

زیکری نیواران

سوننه ته له نیواراندا بلنن:

﴿اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ﴾

«نه لاهوممه بیکه نه مسه نا و هیکه نه صبحه نا و هیکه نه حیا و هیکه نه موت و هیکه نه نو شو»

واته: خدایه وندا! به پشٹیوانی تو وا شه و مان کرده و و هر به پشٹیوانی تویش روژ ده کهینه و و له سایه ی تو و ده ژین و به فرمانی تو دهرین و کاتیکیش زیند و و ده بین و ده که رینه و و بو لای تو.

نزا و دعای اسید الاستغفار

یه کیکه له زیکردن له بهیانیان و بیواریان دد خویندیت و خیرکی زور گه وردی شه یه .

﴿اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ
وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ
شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبُوءُ بِذَنْبِي
فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ﴾.

«نه لاهوممه نه ته ره بیی لانیا له نیلا نه ته حه هفتنه ی . وه نه ما
عه بدوکه وه نه عه لا عه دیکه وه وه عدیکه مه سه هعتو . نه عونو بیکه
مین شهرری ما سه نه عتو . نه بونو له که بینیمه تیکه عه ییه وه نه بونو
بینه بیی فه غفیری فه یینه هو لایه غفیر وذنوبه ییلا نه ته »

واته: خودایه تو پهروه ردگار می و هیچ په رستراویک نییه به حه ق
جگه له تو، تو دروستت کردوم و من به نه دی قوم و من له سه ر
نه و په یمان و به لینهم که به توم داوه تا بتوانم، په نات پیده گرم
له خراپه ی نه و می نه انجام داوه له گونا ه و تاوان، ددان دهنیم
به نیعمه ته کانتدا له سه رم و ددان دهنیم به گونا ه و تاوانه کاندما،
سا خواجه لیم خوشبه، چونکه به راستی کهس له گونا ه و تاوان
خوش نابیت جگه له تو.

سوجدەى تىلاوہ لە کاتى خویندنى قورناندا

لە قورئانى پەرزورد، : شۆن هەيە کە سجدە تەلاوہى پەرزوردىت کە
هەمبەر کى شەشپەردى ئەو هەيە هەيە ﴿اللَّهُ﴾ هەيە کاتىگ کەنستىنە ئەم
هەيە: ئەو سۆنە سوجدەگ سەي و ئەو دوعاىە هەيە

﴿سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ
بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾.

«سەجەدە وەجھىيە بىللەنى خەقەقەھو وەشەققە سەمعەھو
وەبەبەرەھو. بىخەويەھى وەقووەتەھى. قەتەبارەكەلاھو
ئەحسەنولخالىقین».

وتە روخسارم سوجدەى برد بو ئەو خوايەى بە دەستەلات و
ئىرادەى خوى بەدییەناوہ و ئەندامى بیستن و بینى پىبەخشیوم،
پاکى و بیگەردى و بى کەم و کورتى بو ئەو ﴿اللَّهُ﴾ یەى کە
هەر ئەو بەدیھنەرە.

سوۋدەكانى زىكر و يادكردنى خوداى گەورە

- خوداى گەورە ئەو كەسانەى خوشدەۋىت كە زۆر زىكرى دەكەن و زۆر باسى خوداى گەورە دەكەن، خوداى گەورەش بە ھۆى ئەۋەۋە پاداشتى زۆريان دەداتەۋە.

- زىكرى خۋاى گەورە برىتیبە لە خۇراكى پۇچ و گيان و بەھۆى ئەو زىكرانەۋە ھەست بە دلخۇشى و دلئارامى دەكەين.

- لەبەر ئەۋەى زىكرى خۋاى گەورە دەبىتە قەلايەك بۇمان، كە لە ھەموو خراپەيەك دەمانپاريزىت.

پیغمبرمان **له همرمودیه کد** باسی نهود ددکات که سه زیکره خه زینه یه که
له خه زنه کانی قیامت.

۸. ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ﴾.

«سوبحه براهی وه حمه مدویه براهی وه نیلاهه نیله براهی وه براهی وه که»

پیغمبرمان **له همرمودیه کیدا** باسی نهود ددکات که به وتی
سه زیکره در حورمه کت نه سه هشتا نو درونیرت.

۹. **صلاواتدان له سه پیغمبرمان خوشه و بستان** .

پیغمبرمان **ددهر موب** هر که سیک یه که صلاواتم له سه بر بدات
 خودای که و ره به هویه وه ده صلاوات له سه نه که سه ده دات.

﴿اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ﴾.

«بهلاهوممه صلی علی سیدینا موحه منهین وهه نه نلی
سه ییدینا موحه منهین.»

10. ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

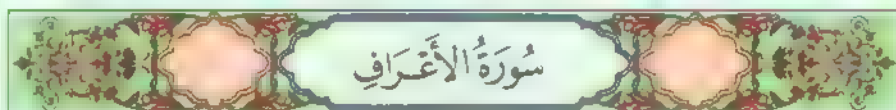
«نه نیلاهه نیلاهه و هه ده وه لا شریکه له وه وهولموکو
 وه له وهو حه مدو وه وه وهه نه کولی شهیین قهیر» .

به‌اشی سیئه‌م

مانا و ته‌فسیری ناوه‌کانی خودای گه‌وره

نه‌وه‌د و نو ناو له ناوه‌ پیروژه‌کانی خوای گه‌وره

خوای گه‌وره له قوربانی پیروژدا ده‌فه‌رمویت.

﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ

الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذُرُّوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ،
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾

وته جوانترین ناوه‌کان هی خودان، به‌و ناوه‌ جوانانه‌ لیلی
بپارینه‌وه‌، واز له‌و ناوانه‌ بینن که گومراکان به‌ بی‌ ده‌لیل له‌
خودایان ده‌نین، ئەوانه‌ له‌ دواروژدا توله‌ی کرده‌وه‌ی خویانیان
لنده‌کریته‌وه‌.

پیغه‌مبهری خوشه‌ویستمان ﷺ له‌ فهرمووده‌به‌ کدا باسی ئەوه‌ ده‌کات که:

خوای گه‌وره‌ نه‌وه‌د و نو ناوی هه‌یه‌ له‌ سه‌د یه‌کی که‌مه‌، هه‌ر که‌سیک
بیژمیریست و ماناکه‌ی بزانیست و بروای پی‌هه‌بیست و تا ده‌توانیست خوی
به‌ ماناکه‌ی برازیتیته‌وه‌ ده‌چیته‌ به‌ه‌شته‌وه‌.

۱. ﴿اللَّهُ﴾ نهلاه: شهه ناوه ناوی مهزنی خوای گهورهیه و ههموو
ناوه پیروژهکانی لهه ناوهدا کوکراوهتهوه.

۲. ﴿الرَّحْمَنُ﴾ بهررهحمان: به بهزهیی، بهزهیهکهی ههموو شتیکی
گرتووهتهوه.

۳. ﴿الرَّحِيمُ﴾ بهررهحیم: بهخشنده، تایبته به ئیمانداران له
پوژی دواییدا.

۴. ﴿الْمَلِكُ﴾ بهلمهلیک: پادشا و خاوهن مولکی تهواو و
دهسترویشتوو له مولکهکهیدا.

۵. ﴿الْمَلِکُ﴾ بهلمهلیک: مولک بهدهستی دروستکراوهکان.

۶. ﴿الْقُدُّوسُ﴾ بهقوددوس: پیروز و پاک و بێگهره له ههموو
عهیب و ناتهواوییهک.

۷. ﴿السَّلَامُ﴾ بهسهلام: بێ عهیب و بلاوکهروهی ناشتی.

۸. ﴿الْمُؤْمِنُ﴾ بهموهمین: دلنیاکاری دۆستهکانی له سزا،
بهراستدانهری بهلینهکهی بو بهندهکانی.

۹. ﴿الْمُهَيْمِنُ﴾ بهموهیمین: زال و بینهر و چاودیر، بینهره
بهسهه بهندهکانیهوه و ناگای له بارودوخی ههمووانه.

۱۰. ﴿الْعَزِيزُ﴾ بهعزیز: زال و دهستهلاتدار.

۱۱. ﴿الْجَبَّارُ﴾ **بەلجەبیار:** بەدەستەلاتی ناچارکەر.
۱۲. ﴿الْمُتَكَبِّرُ﴾ **بەلموتەکەبییر:** خۆبەگەورەزان.
۱۳. ﴿الْخَالِقُ﴾ **نەخالیق:** دروستکار لە نەبوونەوە.
۱۴. ﴿الْخَلَّاقُ﴾ **نەخەلاق:** بەدیھێنەری کاربەجێ.
۱۵. ﴿الْبَارِيءُ﴾ **نەساریئ:** بەدیھێنەری جوانکار.
۱۶. ﴿الْمُصَوِّرُ﴾ **بەموخسەوویر:** وێنەکێش، وێنەکێشەری ھەموو دروستکراوان.
۱۷. ﴿الْغَفَّارُ﴾ **نەغەفەر:** لیخۆشبووی تەنیا و پۆشەری عەیبە.
۱۸. ﴿الْقَهَّارُ﴾ **نەقەھەر:** بەتوانا و دەستەلاتدار بەسەر ھەموو شتیکدا.
۱۹. ﴿الْقَاهِرُ﴾ **نەقەھیر:** گەردن کەچکەر بە توانای خۆی.
۲۰. ﴿الْوَهَّابُ﴾ **بەموھەباب:** زۆر بەخشەر.
۲۱. ﴿الرَّزَّاقُ﴾ **بەرەرزاق:** سەرچاوەی پۆزیدان.
۲۲. ﴿الرَّازِقُ﴾ **بەررازیق:** پۆزیدەری ھەموو زیندەمەران.

۲۳. ﴿الْفَتْح﴾ به فقه متاج: دهر و و که ره دوه و ئاسانکار.

٢٤. ﴿الْعَلِيمُ﴾ ههیه: زانا به هه‌موو دروستکراوان و نه‌نییه‌کانیان.

٢٥. «القابض» يقبض: رۆزی لیڤره وه.

۲۶. ﴿الباسِطُ﴾ **سَدِ سَيْطَانِ**: رۆزى بۆ فراوانكەر.

۲۷. ﴿السَّمِيعُ﴾ به سَمِيع: بیسەری بیسنوور به هەموو شتێک.

۲۸. ﴿البصیر﴾ به حیر: بینهری بیسنور به ئاشکرا و په نهان.

۲۹. ﴿الْحَكْمُ﴾ به حکم: فرمانروای دادور.

۳۰ ﴿اللطیف﴾ مه‌طیف: نهرم و چاکه‌کار له‌گه‌ل دروستکراوانی.

۳۱. ﴿الْحَبِیر﴾ به لحاظ میر: شماره ۱ به ورده کاری شته کان له سهر
حه قیقه تی خوئی.

۳۲. ﴿الْحَكِيم﴾ معنی: کاربہ جی لیزان و بی ہلہ لہ کارہ کا پیدا۔

۳۳. خیر نالہید: ہیدی، نارام و پاشخہری سزا.

34. **عصير** **ملح** **ضمد**: مه زنايه تي و خاوهني شكو.

۳۵. ﴿الْعَفْوَ﴾ **بەغفور:** لیخۆشبوو و گوناھپۆش.

۳۶. ﴿الشَّكْرُ﴾ **بەششەکور:** سوپاسی چاکەى کەم دەکات و پاداشتی زۆری دەداتەوہ.

۳۷. ﴿الشَّاكِرُ﴾ **بەششکیر:** سوپاسی کردەوہى کەم دەکات و وەریدەگریت و لە گوناھى زۆریش خۆشدەبییت.

۳۸. ﴿الرَّزَبُ﴾ **نەررەب:** پەرورەدگار.

۳۹. ﴿الْعَلَى﴾ **ئەلعى:** بەرزى بە دەسەلات.

۴۰. ﴿الْأَعْلَى﴾ **ئەئەلا:** بلند، بلندبوو و تەوہ لەسەر عەرشەکەى.

۴۱. ﴿الْكَبِيرُ﴾ **ئەکەبیر:** گەورەى بیکۆتا لە گەورەبییدا.

۴۲. ﴿الْحَقِیْظُ﴾ **ئەحەفیظ:** پارێزەرى ھەموو گەردوون و بەندەکانی.

۴۳. ﴿الْمُقِیتُ﴾ **ئەموقیت:** بەخشەرى پزق و پۆزى، دەستەلاتدار.

۴۴. ﴿الْحَسِیْبُ﴾ **ئەلەحسیب:** لێپرسەرەوہ و جێى راز بۆ بەندەکان و بۆیان بەسە.

۴۵. ﴿الْكَرِیْمُ﴾ **ئەکەریم:** بەرپز، ریزگر.

٤٦. ﴿الْأَكْرَمُ﴾ به سه کرم: ریزگری دوست و هه لېژېر دراوه کانيه تی و به خشه ره به بی بهرام بهر.

٤٧. ﴿الرَّقِيبُ﴾ نه ره قیپ: چاودیر به بهنده کانی.

٤٨. ﴿الْقَرِيبُ﴾ نه قه ریب: نزیک ﴿نزیکه به توانای و به زانستیشی﴾.

٤٩. ﴿الْمُجِيبُ﴾ نه مو حیب: وه لامگو، وه لامی پارانه وه ده داته وه.

٥٠. ﴿الْوَاسِعُ﴾ به لو، سید: فراوان، رۆزیدان و به زه بیه که ی هموو شتیکی گرتوو هته وه.

٥١. ﴿الْوَدُودُ﴾ نه وه دود: خوشویستراو له دلی دوسته کانی دا.

٥٢. ﴿الْمَجِيدُ﴾ نه مه حید: پایه به رزی ته واو ریزدار و چاکه کار.

٥٣. ﴿الشَّهِيدُ﴾ نه شه هید: ئاگادار، هیچی لی وننا بیت.

٥٤. ﴿الْحَقُّ﴾ نه حق: پایه دار و راست و رهوا، حق.

٥٥. ﴿الْوَكِيلُ﴾ نه وه کیل: کار بې سپێردراو، پشت و په نا.

٥٦. ﴿الْقَوِيُّ﴾ نه قه وی: به توانا به سهر هموو توانایه کدا.

٥٧. ﴿الْمَتِينُ﴾ به لمه تین: به هیزی بی نیاز به هاوتا و بی کوتا.

۵۸. ﴿الْوَلَى﴾ نهلولی: دوست، سرخەر و یاریده‌دهری
گوێزایه لیکارانی.

۵۹. ﴿الْمَوْلَى﴾ نهلمهولا: پشت و په‌نا و سه‌رپه‌رشتیکاری
ئیمانداران.

۶۰. ﴿الْكَافَى﴾ نه‌لکافی: به‌س، بۆ به‌نده‌کانی به‌سه ئه‌گه‌ر بیکه‌نه
پشت و په‌نا.

۶۱. ﴿الْحَمِيدُ﴾ نه‌لحه‌مید: سوپاسکراو و کاربه‌جی له
کاروکرداریدا.

۶۲. ﴿الْمُعْطَى﴾ نه‌لموعطی: به‌خشهر.

۶۳. ﴿الْمُحِيطُ﴾ نه‌لموحیط: ده‌وری هه‌موو شتیکی داوه به‌ زانست
و توانا و به‌زه‌یی خۆی.

۶۴. ﴿الْحَيَّ﴾ نه‌لحه‌ی: زیندووی بێ سه‌ره‌تا و کو‌تایی (ئه‌زه‌لی).

۶۵. ﴿الْقَبُومُ﴾ نه‌لقه‌بیوم: هه‌لسووپینه‌ری کار و کردار و بێ
ئیه‌حتاج به‌ که‌س.

۶۶. ﴿الْوَاحِدُ﴾ نه‌لواحید: یه‌ک و ته‌نیا به‌.

۶۷. ﴿الْأَحَدُ﴾ نه‌لئه‌حه‌د: تاک و ته‌نیا به‌ له‌ زات و سیفاتیدا.

٦٨. «السَّيِّدُ» نەسسەيد: سەرور و گهوره و خاوهنى سەرورەى
رەها.

٦٩. «الصَّمَدُ» نەحصەمەد: جىي مەبەست و جىي نيازە و
پىويستيشى بە کەس نىيە.

٧٠. «القَدِيرُ» نەلقەير: بەتواناي بىسنوور.

٧١. «القَادِرُ» نەلقاير: توانادارى بى کۆتا و بى سەرەتا.

٧٢. «المُقْتَدِرُ» نەلموqتەير: خاوهن سەرچاوهى توانايە و
بەتواناي تەواوە.

٧٣. «المُقَدَّمُ» نەلموqەدديم: پىشخەرى دانەر لە شوينى خۆيدا.

٧٤. «المُوَخَّرُ» نەلموqنەخخير: دواخەرى دانەر.

٧٥. «الأَوَّلُ» نەلنەووەل: يەكەمين، واتە خواى گهوره پيش هەموو
شتىك هەبووە.

٧٦. «الْآخِرُ» نەلناخير: دوايەمين، واتە خواى گهوره پاش هەموو
شتىك دەمىنىت.

٧٧. «الظَّاهِرُ» نەظاھير، ديار و ئاشکرايە.

٧٨. «البَاطِنُ» نەلباطين: پەنھان و شاراوھيە.

۷۹. ﴿الْمُتَعَالِ﴾ نهلموتهعال: زۆر بهرز، خو بهرزگر لهسهر عهرش.

۸۰. ﴿الْبَرِّ﴾ نهلبهري: چاكهكارى به بهزهى لهگهل
دروستكراوهكانيدا.

۸۱. ﴿التَّوَّابِ﴾ نهتتهوواب: تهوبه وهرگر و ليخوشبوو.

۸۲. ﴿الْعَفْوِ﴾ نهلعفوي: ليبوورده له گوناھ.

۸۳. ﴿الرَّؤُوفِ﴾ نهپررهئوف: زۆر ميهرهبان بهرامبهري به
گوناهباران.

۸۴. ﴿الْجَمِيلِ﴾ نهلجهميل: جوانى بيسنوور له زات و سيفاتدا.

۸۵. ﴿الرَّفِيقِ﴾ نهپررهفيق: نهرم و لهسهرخو و پيويستى ئاسان
دهكات كه بهبي ئهو نايهتهجي.

۸۶. ﴿الْحَيِّ﴾ نهلحهيي: بهشهري، بهجوړيك هاوتاي نيه و له
هيچ شتيك ناچيت.

۸۷. ﴿السَّتِيرِ﴾ نهسهستهير: داپوشهري عهيب و گوناھ.

۸۸. ﴿الْإِلَهِ﴾ نهئيللاه: پهستراوى ههق.

۸۹. ﴿الْمُبِينِ﴾ نهلموبين: روشتكهروهه.

پایه‌کانی ئاینی ئیسلام

بانگ

دهستوێژ

فێربوونی نوێژ ههنگاو به ههنگاو

سوخته‌کانی
پێغه‌مبهری ئازیزمان

مانا و لیكدانه‌وهی
ناوه پیرۆزه‌کانی خودای گه‌وره

له پلاوکه‌راوه‌کانی ناوه‌ندی پۆشنییری ئه‌دیبان

@eadiban f _adiban bookadiban@gmail.com

07501590032 07501696369 07731974646

9 786015 900327